

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300
Kéziratok nem adatuak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Jellemfejlesztés.

— Neveljenek az életnek. —

Megkezdődtek az összes iskolákban az előadások. A tucatnyi tantárgyak mindegyikét a gyerek vérebe óhajtja oltani az illető szaktanár s nemes vetélkedés támad a tanulók között is, hogy ki válik ki közülük elsőnek az iskola év folyamán. Elismeréssel vagyunk a tanárok fáradozásai, a tanulók szorgalma iránt, de figyelmükbe ajánlunk valamit. Ne csak a tudományokra oktassák növendékeiket, hanem fejlessék hitüket s jellemüket is, ne csak a felsőbb osztályoknak, hanem az életnek neveljenek. Az utóbbi időben annyi tehetséges ember elbotlásáról, elzülléséről adtak hírt a lapok, hogy akaratlanul is élénkbe áll a kérdés: mi volt az oka az illetők megtévelyedésének? Es a felelet nagyon szomorú: a jellemgyöngeség. A bűnös alkalmak keresése, kihasználása, saját gyarlóságával szemben való gyöngeség, szenvedélyei ellenében való tehetetlenség, szóval olyan jellembeli tulajdonságokban való fogyatkozások, melyek a férfit férfivá teszik. A tanárok hivatása — ezt ők maguk legjobban tudják — nem csak az, hogy osztályról-osztályra adják a gyermeket, hanem az, hogy felvilágosítsák mindazon nehézségekről, melyekkel az életbe lépve szemben találják magukat.

Tépjék el azt a rózsaszínű fátyolt, mely a gyermek szemét csalódásba ejti, ha az életbe lép, melynek valódi meglátására amugy is gyöngye a szeme, rombolják le a légvárakat, melyeket fantáziájuk a jövőről épít, semmisítsék meg azokat a bűnös képeket, melyeket a gyermek lelke fest magának arról az időről, mikor az életbe lép. Es ne törődjenek vele, hogy ábrándjaik megsemmisülése könnyeket csal

szemükbe. Az a pár könnyesepp hamar felszikkad, de annak a könnynek forrása, melyet az élet csalódásai, az élet rombolása, az életut göröngyén való elbukás indít meg, el nem apad soha, sem az ő, sem a hozzátartozói szemében.

Ma kemény derék, kemény öklök, kemény akarat, kemény kitartás kell ahhoz, hogy valaki megállja helyét az élet harcában. Ma sajnálkozás nélkül megy el az emberiség amellett, aki a sorból kibukott és részvét nélkül tiporják el az elbukottat, lelkiismeret furdalás nélkül lökik le a küzdelemre gyöngéket, elnyomorodottakat a boldogulni akarók a Tajgetoszról.

Ma álmokból nem épít kunyhót senki, vágyak szárnyán nem röppen magasba senki, ma nem lágy, szerelmi lira, a sziveket megbűvölő ének, hanem a pihenés nélkül való munka diadalmasan felharsanó dithirambja, az erős agyak és öklök, az egész emberek kora a mi korunk és utunk az előrehaladás útja, melyen még lélekzetvételre sem állhat meg a gyöngye tüdejü anélkül a veszély nélkül, hogy az utána törtetőik le ne tiporják. Csak két helyen van pihenés: vagy fönt a tetőn, a kemény küzdelemmel kivívott siker ormán, vagy lent a hat szál deszka közt, a temetőben. De bármelyikhez is nehéz, küzdelmekkel teljes ut vezet.

A szabadkai

polgári leányiskola bajai.

— A felvirágzás előtt. —

Évtizedek óta baja van a tanfelügyelőknek polgári leányiskolánkkal. Felszerelése hiányos, az épület rozoga. Ha szél van, be kell támasztani az ajtókat, hogy ki ne csapja az ingerkedő levegőáram. Az udvara sem iskola udvar. Kutja nincs.

Igaz, hogy kijelölték már a helyet, ahova az új polgári leányiskolát felépítik,

de a hely csak hely. Pedig most már égető szükség van az új iskolára, mert a növendékek váratlanul nagy arányban kezdenek jelentkezni. A felső leányiskola 50 növendékéért palotát építenek, pedig nem teljesít oly hivatást, mint a polgári iskola.

A polgári leányiskola első osztályába az idén 80-an iratkoztak be s ezek egy kis tanteremben kénytelenek szorongani úgy, hogy még írni sem bírnak. Két tanulónak szánt padban négyen ülnek.

A polgármester az osztály párhuzamosítására iránt nem intézkedhetik, mert ez a közgyűlés hatáskörébe tartozik. Pedig azt hisszük, hogy a közgyűlés utólagos jóváhagyását ezen ügyben könnyen megnyerhetné a tanács.

A tanköteles gyermekek és a kultura érdekében kérjük a polgármester urat, állítsa föl a polgári leányiskola I. osztályának párhuzamos osztályát. Helye lenne neki egyelőre a központi iskola dísztermében, a felszerelés sem kerülne oly horribilis összegbe, a tanács sem vennének oly nagy összeget igénybe, hogy erre a közgyűlés jóváhagyását meg nem nyerhetnék.

A polgári leányiskolai beiratások eredménye különben az igazgatóság adatai szerint a következő:

Ez idő szerint a növendékek száma 215. Es pedig az első osztályba beiratkozott 80, a másodikban 41, a harmadikba 56 és a negyedikbe 38 tanuló.

Szeptember 10.

— Erzsébet királyné emlékezete. —

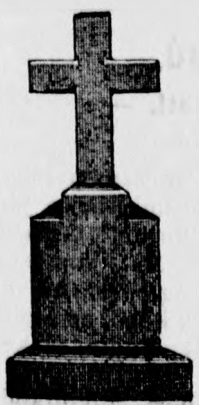
Tizenegy éve, hogy gyilkos tör kioltotta nemes királynénknak életét.

Egy ország borult akkor gyászba, egy ország bánata kísérté akkor a jó királynét a bécsi kapucinusok kriptájába.

Es ha ilyenkor, szomorú ósznek kezdetén, visszatér a bánatos évforduló: mindig fölujul a régi fájdalom, sajogni kezd a régi seb. Siratjuk a nemes nagyszonyt, ki szive minden szeretetével szerette ezt az elhagyott nemzetet.

Imát mondtunk újra, virággal borítottuk szobrát megint, hisz olyan nehéz feledni azt, ki a miénk volt, ki a miénknek vallotta magát. Es élni is fog közöttünk az emléke, amíg csak egy igaz magyar él a hazában.

A szabadkai gyászszünetsegekről a következőkben számol be tudósítónk:

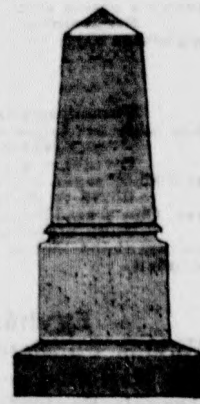

Szükség esetén tekintse meg
Gebauer és Tumbász
sirkő-raktárát

834-96

első kör, Wesselényi-utca 148. szám,

mely gazdagságával és változatosságával tűnik ki.

A Szent-Teréz templomban fél tíz órakor volt a gyászistentisztelet, melyen nagyszámú közönség vett részt. A szentmise, melyet Petres János káplán mondott, megjelent a városi hatóság is Bezeredy István főispán és Bíró Károly polgármester vezetése alatt. Szentmise után kivonult a közönség az Erzsébet parkba, hol a vasuti alkalmasított tartották ünnepélyeket. A máv. műhelyi dalárda éneke vezette be a programot. Bagó István nyug. főkalauz mondott azután emelkedett hangú beszédet, melyben szép szavakkal hódolt Erzsébet királyné emlékének. A hatásos beszédet Szabó Mariska hangulatos szavai követték. A máv. műhelyi dalárda befejezésül elénekelték még a himnuszt, mire Ruszcsák Mariska és Hajós Katica szép koszorút tettek a szoborra. A templomi istentiszteletnek és a parki ünnepségnek is szép keretül szolgált az az ötven fehér ruhás koszorúslánya, kiket Piétsch Ferencné és Rogyák Gézáné, a műpártoló körének elnöknői vezettek.

x.

A szekularizáció és Nagyvárad. Nagyvárad törvényhatósági bizottsága tegnap foglalkozott a szekularizációra vonatkozó debreceni átirattal. A közgyűlés nagy többséggel elfogadta a tanács javaslatát, melyhez képest napirendre tértek Hajdúvármegye átirata felett. Hajdúvármegyét minden oldalon méltán éri a megszegyenyítés, s az egyik bizottsági tag szerint ezen indítvány csak gyújtogatásnak minősíthető.

Meghívó.

A szabadkai bőrszakosztályhoz tartozó összes önálló iparosokat folyó hó 12-én vasárnap délután 4 órakor a Katholikus Legényegylet Rákóczi-utca 20. szám alatti dísztermében tartandó alakuló szakosztályi ülésre ezennel tisztelettel meghívjuk.

Minden iparost a saját érdeke kell, hogy vezéreljen a szervezkedésre, mert önmagunk elleni bűn az, hogy tovább is a máshoz hasonló állapotban tengődjünk.

Rajta! Iparos testvéreink! Jelenjünk meg mindannyian; szervezkedjünk, hogy egyesült erővel vívjuk ki magunknak azt a szebb jövőt, mely a békés megegyezés és tisztességes megélhetés révén vezet bennünket.

Az előkészítő bizottság.

ÉRTESÍTÉS.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr által előírt szövegű

elemi- és iparostanonc-iskolai

ÖSSZES NYOMTATVÁNYOK az 1909/10. évre raktáron vannak.

Felvételi napló ivenkint	5 fillér.
Előmeneteli és mulasztási napló ivenkint	4 fillér.
Munkanapló (V-VI. oszt. részére külön szöveggel) ivenkint	3 fillér.
20 iv bekötve	1 kor. 20 fillér.
Osztálykönyv ivenkint	3 fillér.

Megrendelhetők a

SZENT ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN
Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 25. A szabadkai dalegyesület hangversenye a városi színházban.
Szeptember 26. A Katholikus Legényegylet szűreti mulatsága saját helyiségében.

Munkaközvetítés.

Flutanonközvetítés. Az újvidéki iparosmesterekhez négy évi teljes ellátásra díj nélkül közvetítés elhelyez az Újvidéki Keresztény Szociális Egyesület.
Újvidékre a keresztény szociális egyesülethez 3-4 szobafestősegéd keresztek.
Rövid és divatru-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban.
Több cipésmunkás előnyös feltételek mellett azonnal munkába léphet Sehőn István cipésmesternél Bezdánban.

Egyházmegyei hírek. Antalkovich Vilmos Felsőszentivánra disponáltatott a beteg Barich János mellé, onnan Jaszenovics Gergely Szabadka szent-Györgybe káplánnak.

Keresztszentelés. Lélekemelő ünnepség volt f. hó 8-án Kunbaján. E napon szentelte föl ugyanis Hinger Péter plébános azt a díszes kőkeresztet, melyet özv. Krisztmann Imréné állíttatott. Nagymise után körmenetileg vonult a hívek serege a kereszt-hez, hol Hinger plébános magvas beszédet intézett az egybegyűltekhöz, majd ünnepélyesen felszentelte a keresztet.

Tanítógyűlés. A bajavidéki róm. kath. tanítóegyesület választmánya e hó 9-dikén Bácsalmáson, Hinger Péter plébános elnöklelte alatt ülést tartott, melyen az öszi tanácskozmányt készítették elő.

Esküvő. Fényes esküvőnek színhelye volt szerdán délután a Szent-Teréz templom. Ekkor vezette oltárhoz Dulits Ferenc állami tanító Horváczki Jocka állami tanítónót. Mint násznagyok Dulits Máté városi tisztviselő és dr. Hajdu Vojnits József főügyész szerepeltek.

Halálozások. Gräber Mihály butorgyáros f. hó 6-án rövid, de kinos szenvedés után elhunyt Zomborban. Temetése óriási részvét mellett 8-án délután volt. A zombori iparosság benne egy törekvő, tetőtől-talpig becsületes és igen szimpatikus tagját veszítette el. — Malagurszky Péter tehetséges gazda, ma éjszaka 42 éves korában elhunyt. Temetése holnap, szombaton délután lesz.

Iskolai ünnepély. A zombori polgári fiúiskola ünnepélyes megnyitása 8-án d. e. 11 órakor tartott meg az összes iskolák képviselőinek és sok vendégnek jelenlétében. Faragó János főtanfelügyelő szép szavakkal nyitja meg az ünnepélyt s a jól felszerelt, új iskolát az állam nevében átadja a városnak, mint fenntartónak. dr. Alföldy Arpád helyettes polgármester, iskolaszéki elnök köszönettel átveszi az iskolát s annak fontosságáról néhány öszinte felvilágosító szót intéz a közönséghez. Az új iskola igazgatója: Baumann Antal pedig bőven kifejti a polgári iskolák szociális fontosságát és azt az egybegyűlt iparosságnak mint a modern felforgató áramlatok egyik leghathatósabb ellensúlyozóját meleg figyelmébe ajánlja, mert — ugymond — a felforgatók csak azért érnek célra a munkásság körében, mert az nagyjából műveletlen de ha a polgári iskola a műveltséget a polgári osztálynál is közkinccsésé teszi, úgy a mindent felforgató áramlatok teljesen elvesztik majd hitelüket. Végül öt polgári iskolai tanuló szép szavai és a himnusz fejezte be a szép megnyitó ünnepélyt.

A Bácskai Napló panaszkönyvéből. Panaszos levelet kaptunk egyik olvasónktól. A Kossuth-utcai Uránia mozgószínházról van szó. A helyiség nagyon szűk, szellőztető készülékek nincsenek és ami a legtöbb baj, hogy tűzveszélyes. Ha valami baj ütne ki a kis helyiségben, az emberek egymást tipornák agyon a szűk kis kijárónál. A hatóságnak nem szabadna megengedni, hogy egy olyan szűk kis szellőztelen helyiségben, amely még tűzveszélyes is, nyilvános előadásokat tartsanak.

Erdő-utcai csendélet. Nagy ribiló volt az éjszaka a VII. kör Erdő-utcaiban. Özv. Kuthyné két fia okozta az éjfél csendháborítást. A két fiu ugyanis nem jó szemmel nézte, hogy anyjuknak egy Balogh nevű mészáros udvarol. Az éjszaka a két erős fiu ismét találkozott az Erdő-utcaiban Baloggal. Összeszólalkoztak, majd birokra keltek. Balogot a Kuthi testvérek lefogták és ütni kezdték. Balogh erre kirántotta revolverét és kétszer a Kuthi testvérekre lőtt, de szerencsére nem talált. A lövésekre figyelmesek lettek a környék lakói és megfékeztek a dühöngő Kuthi testvéreket. Az eljárás éjfél csendháborítás miatt megindult a verekedők ellen.

A macedon pék. Már több ízben megemlékeztünk Miladinovics Demeter macedoniai születésű szabadkai pékéről, aki több adósság hátrahagyása után megszökött Szabadkáról Miladinovics Mihály temerini lakossal, testvérjével. László Géza rendőrkapitány már egy ízben Belgrádba utazott a pék letartóztatására, de akkor leutazása ered-

ményre nem vezetett. A furfangos macedon elkerülte a letartóztatást. Most a felesége a szerbiai Sabacról értesítette László kapitányt, hogy férje ott tartózkodik. A rendőrkapitány rögtön elutazott Sabacra, hogy a macedont végre letartóztathassa.

Vak tűzilárma. Ma délután fél 3 órakor tűzilárma hangjaira vonultak ki a tűzoltók a Vucsidoiba. Tűzet azonban sehol nem találtak.

A Krammer üzlet fosztogatója. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Krammer-féle ruha-üzlet fosztogatóját, Németh Antal 21 éves cipészsegéd személyében elfogták. Erdekes, hogy a cipészsegéd kiknek adta el a lopott holmit. Körülbelül tizen vásároltak tőle, kik közül egyesek tudtak annak eredetéről, mások pedig nem. Így Kancsek József II. Kőhid-utcai lakos 36 koronáért vett két öltönyre való szövettet, Kiss Károly János topolyai illetőségű cipészsegéd Kóky Antalnál, két öltönyt 24 koronáért, Mezei András VII. Fűzfás-utcai egy öltönyt, Rozenberszky Gergely IV. Balog-utcai lakos, Vaszlóvic Antal moholi születésű I. kör Asztalos-utcai cipészsegéd, továbbá Ferenczi József, Simovics Péter, Teknyős Simon, Czindel István és Sörös Antal I. kör Asztalos-utcai cipészsegéd, mindannyian vettek egy-két öltönyre való szövettet. Krammer összes kára 942 korona 98 fillér.

Verekedő házigazda. Fichert Anna zombori zsellérnő jelentést tett a rendőrségen, hogy kisasszony napjának estéjén házigazdájá Guczonya György szováltásból kifolyólag bottal oly erősen vágta fejbe, hogy az orvosi látélet szerint 20 napig gyógyuló sérülést szenvedett.

Országos vásár Hódságon. A hódsági őszivásár f. hó 26-án és 27-én lesz megtartva. Vészmentes helyekről az állatok felhajthatók. Iparosok és kereskedők igazolványukat tartoznak felmutatni.

Véresre vert asszony. Pavlicza Urso alsókaboli lakos a napokban Tyality Lyuluca felsőkaboli siketnéma nő szobájába hatolt. A védtelen nőt úgy elverte, hogy rajta 20 napon tul gyógyuló sérülést okozott. A bünyenyítő följelentést megtették ellene.

A palánkai őszivásárt okt. 3-án és 4-én tartják meg. Állatok felhajtása vészmentes helyekről meg van engedve. Iparosok és kereskedők kötelesek igazolványukat fölmutatni.

Gyilkossági kísérlet a palánkai töltésen. Kurucz József palánkai lakos és Béres Agoston palánkai közsörüs a minap Ilokon jártak disznót vásárolni. Minthogy Palánkán zárlat van és az iloki állatorvos el volt utazva, kénytelenek voltak egész nap Ilokon vesztegelni. Schordi János hajóvezető és Bogdánovics József gépész gu nyolták őket, amiért alaposan összevesztek. Késő este jöhettek csak át a komppal. Kurucz és Béres elé egy kanyarulatnál három egyén állott: Schordi, Bogdánovics és a komp fűtője. Béres a disznókkal elmenekült. A három támadó Kurucra vetette magát, összevissza verték és a töltés fakorlátján keresztül ledobták a mélybe. Kurucz a töltés oldalán kiálló kövekben még fenntartotta magát, míg a halászok elősiettek és kimentették veszedelmes helyzetéből és a csendőrség segítségével a palánkai közkórházba szállították. A támadók ellen megindította a palánkai csendőrség a szigorú vizsgálatot.

Véres búcsú.

— Az asszony miatt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budinác Pál zombori mészáros bátyjával kisasszony napján Nemesmiliticsen járt s ott részt vett az aznapi bucsun. Az esti vonattal akart haza menni. Az állomáson azonban nagy szerencsétlenség érte. Az ott rendetlenkedő részeg suhancok közül az egyik feleségéhez nyult, a miért őt Budinác keményen rendreutasította.

Ez alatt egy másik emberi mivoltából

kivetkőzött suhane éles bicskájával szó nélkül úgy a vállába szurt, hogy az erős természetű ember azonnal elalélt. Herkules természetű bátyja meg úgy a rendetlenkedők közé vágott, hogy azok menten széfutottak.

Budinácot életveszélyes sérülésével rögtön haza szállították, de utközben a sok vérvesztéstől nagyon meggyengült. Sérülése a városi orvos véleménye szerint életveszélyes, de ha semmi fertőző anyag sem került bele a sebbe úgy, 20 napon belül felépülhet. A rendőrség erélyesen nyomozza a tettest a mint értesülünk, már nyomában jár.

Szives figyelmébe ajánlom!

Könyvek, írószerek, rajzeszközök és írói felszerelésekben állandó nagy raktárat. Azenkívül elvállalok mindennemű könyvkötészeti munkákat ízlés és pontos kivitelben. Legalkalmasabb beszerzés, telefon útján is eszközölhető. — Telefon-szám 2-83.

Krécsi A. Nándor könyv-, papir- és könyvkötészeti Szabadkán, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

Mulatság a bus özvegnél.

— Tessék besétálni. —

— A mulatságnak ára. —

A nagy Szabadkán diszkrét elvonultságban nyitotta meg üzletét egy viharos multu özvegy. Vagyis, hogy ketten két özvegyek. Amolyan kényszerözvegyek. A bus özvegyesség unalmát aztán néha egy nagyobb szabású dáridóval is tarkítják. Mert hogy a két özvegy még nem szeretne lemondani a hű világ örömeiről. Sőt!

Szerdán este aztán akadt vendég, vagyis, hogy hal a horogra. Egy későn járó vig kompanyia betoppant a kényszer özvegyekhez. Szép szóval fogadták a vendégeket, s a vendégek hangos szóval mulattak.

Maricának, a drága, szép Maricának valahogy észbe hozták a szent-Györgyi lakodalmat és huncutkodtak vele, hogy hát Marica, a drága, miért ninosen ott ő is, mikor a kisasszonynak bekötik a fejét...

Maricának et comp. Gyulának se kellett több. Amugy bajmókiasan elkerítették a kisasszonynak ragyogóját. De kiadván mérgöket, kiadták továbbra is legjobb boraikat. Es folyt a mulatság. Mikor aztán fizetésre került a dolog, akkor fordult rosszra a sors kereke és Maricának szép keze.

A vendégek ugyanis abban vélekedtek, hogy ma a lakodalomban is ingyen jár a jó bor, akkor Marica is ingyen tarthatná őket. De Maricában fölülkerekedet az üzletember, követelte a neki járó részt. Ugy szóla: tartani tartottam eleget, de mindenkinek fizetni is kell. A „fizess” szóra figyelmes lett az egész társaság és igyekezett a lőtávolon túl kerülni. De Maricának szép keze még elérte őket s olyan paskolást végzett soraikban, hogy az épülő félben levő városháza csak úgy bámult — bámult, tán még most is bámul.

A pálinka halottja.

— Pálinkaméreg. —

Miriszavlyev András, kulai lakos szívesen itta a pálinkát. Ha dolga nem volt szabad idejét a korcsmában ivással töltötte el. Hatvanéves volt már az ember. Azt a kort érte el, amelyben legkedvesebb az élet. De hát Miriszavlyev erre nem gondolt. Neki akkor volt legkedvesebb az élet, mikor részeg volt.

Hanem az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy nem azért ivott, mintha gyűlölte volna a józanságot. Józsan állapotban gyermekeinek, feleségének meg-meg fogadta, hogy nem iszik többet.

Szerette a feleségét, a gyermekeit, s nem esett neki nehezére a napszámos élet sem. Csak az fájt neki ha dolgot nem kaphatott. Ilyenkor mindig így bucsuzott el hazulról.

— Elmegyek egy kicsit, azonnal itthon leszek.

Ilyenkor biztosra vették, hogy az nap

részeg lesz. Ezen szavakkal indult el a végzetes napon is hazulról. Reggeltől késő estig ivott. Erős, spirituszos pálinkát ivott. Hívták haza felesége, gyermekei, de hát csak nem hallgatott a hívó szóra. Sorbajárta a korcsmákat, de valamennyi korcsmából kidobták. Végezetül egyik mégis befogadta. Itt azután folytatta az ivást.

Ez volt az utolsó pálinkázása. Felhajtotta a pohár pálinkát. Ugyanekkor lefordult a székről és szörnyet halt. Elhívták feleségét, gyermekeit, de bizony ezek sem segíthettek. Miriszavlyev nem ébredt föl feleségének, gyermekeinek a zokogására sem. Másnap a boncolás megállapította, hogy halálát a pálinka okozta. Így gyilkol a pálinkaméreg.

Éjféli közbiztonság.

— Összevert napszámos. —

— Rendőrök verték meg? —

Csak tegnapi számunkban írtunk arról a felháborító garázdálkodásról, amit a város központjában, a Petőfi utcán követett el egy duhaj legénycsoport.

Az éjjel ismét leverték a lábáról egy napszámos embert a Bajai-uton. A megvert ember állítása szerint rendőrök bántalmazták őt. Az esetről a következőket jelenti tudósítónk:

Az éjjel a bajai-uti Galambos-féle korcsmába hívták a mentőket egy összevert emberhez. Mentőink azonnal kivonultak és ott találtak a bajai-uti Galambos-féle korcsma előtt egy embert összevert tagokkal, tehetetlenül fetrengve.

Novákovics János 29 éves napszámos VII. kör. 104. szám alatti lakos volt az illető.

Allítása szerint a rendőrök verték őt össze, mivel záróra után sem akart a korcsmából távozni.

Nem lehetetlen azonban, hogy a napszámos garázda verekedők körmei közé került, akik jól elpáholták és ott hagyták az utcán.

Mivel súlyosan össze van verve, a mentők a kórházba vitték.

A nyomozást megindították a szabadkai közbiztonság legújabb áldozatának támadói után.

Hivatalosan

előírt tankönyvek, füzetek, író- és rajzszerek az összes tanintézetek részére kaphatók:

HEUMANN MÓR

könyv-, papir- és írószerek-üzletében Szabadkán, Szent-István-tér, Rádló-féle ház, a Szent-háromszággal szemben. Magyar gyártmányú „TEBÉZIA-KÖRZŐ” teljes felszereléssel ára 2 korona.

INNEN-ONNAN.

A társas érintkezés nyelvében ugyszólván évről-évre újabb fogalom meghatározások idézetek jutnak be, amelyek a modern ember számára ép oly köznapi szavak, mint akár az asztal, toll, irás, de az egyszerűbb — akár iskolában, akár az életben kellő műveltséget nem szerzette emberek számára az érthetlenség egész labirintusát adják. Számos mulattató félreértést okoztak már ezek az idegen szavak és kifejezések. Nem utolsó ezek között az, amely nemrégiben a szabadkai rendőrség történet. Elkéseredett panasszal teli névtelen levél érkezett egyik napon a rendőrségre. A névtelen levélíró, aki egy külvárosi ház lakójának írta alá magát, a rendőrség közbelépését kérte a háztulajdonos ellen. A háztulajdonos szerinte azok közé tartozik, akik csak a házbért szedik be, de a rendet, tisztaságot, lakható lakást hirtől sem ismerik. Csupa disznóól, pocsolya, szemét, rothadás az egész udvar. Valóságos Augias istállója van ebben a házban — fakadt ki a névtelen levélíró. A rendőrségen elolvasták a panaszt s azután a levelet kiadták az egyik igen ambiciózus,

de nem épen modern műveltségű rendőrségi alkalmazottnak, hogy nyomozza ki, igaz-e a levélíró névtelen állításai. Telt mult az idő, a nyomozás folyt és eredményéről be is érkezett a jelentés, mely pedig ilyen formán:

„Nagyságos főkapitány ur! Tisztelettel jelentem, hogy meghagyása értelmében az ügyben eljárám és megállapítottam, hogy a panasz a valóságnak megfelel. A házban valóban nagy a szemét és szenny, azonban sem Augias, sem az istállót a jelzett házban — nem találtam.”

A derűs jelentés természetesen nagy mulatságot okozott mindazoknak, akik hallottak felőle. Az ambiciózus rendőrt eleinte bántotta is hogy ennyit mulatnak az ő rovására, de azután megnyugtatták, hogy azért egész jó rendőr lehet valaki, ha nem is tud Augiasról és istállójáról.

Nagy társaság volt együtt egy ismert orvosnál. A doktor ur egyik vendégét, aki először volt nála, bevezette a dolgozó-szobájába, melynek falai telides teli vannak akasztva festményekkel.

— Ezeket mind én festettem, — mondta az orvos.

Mire a vendég, hogy bókot mondjon így szólt:

— Pompás festmények! Ugy látszik, doktor ur, ön... pályát tévesztett.

KÖZGAZDASÁG.

** A szegedi országos jellegű kiállítás és lóverseny. A Szegedi Gazdasági Egyesület nagyméltóságú Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter ur védnöksége, báró Gerliczy Ferenc dr., Kelemen Béla és dr. Lázár György díszelnöksége mellett Szegeden, 1909. évi október hó 1., 2. és 3-án országos jellegű baromfi-, galamb- és házi-nyulkiállítást, bor-, szőlő-, gyümölcs-, gyümölcskonzerv-, konyhakertészeti- és terménykiállítást, azután borászati és kertészeti eszköz kiállítást, továbbá lóversenyt rendez, melyre a meghívókat most bocsájtotta ki a Szegedi Gazdasági Egyesület nevében: Dr. Gerle Imre titkár és Bokor Pál elnök.

NÉPMOZGALMI ADATOK.

Szent-Teréz templomban házasságra léptek 1909. augusztus 14-től szeptember 9-ig.

Vuich Antal és Tumbász Mária, Kuluncsics Jakab és Ferkovics Mária, Budanovics Mihály és Szkocsovski Anna, Lebovics Márk és Sztantics Karolin, Rógius Illés és Pérics Eusztázia, Kovacev János és Irsáich Agota, Kovacev Péter és Jurkovic Aloyzia, Gakovics Antal és Tyákih Petronella, Korponai Illés és Pertics Katalin, Begecski János és Viktor Katalin, Nagy Varjas Zakariás és Varga Viktor, Takács Ferenc és Vásárhelyi Agnes, Kovács János és Szabó Mária, Sztipich András és Kovács Margit, Urmós Mihály és Horváth Verona, Harmath János és Juhász Róza, Futó János és Vinkovich Erzsébet, Bénis György és Sprenc Teréz, Hőngi Nándor és Sípos Erzsébet, Hajas Lukács és Koch Janka, Dulics Ferenc és Horvátky Jocka.

Szerkesztői üzenet.

Ligety. Azt a cikkét meg kellett változtatni. Nem vagyunk a kezdet kezdetén. Bártortalanítást olvashattak volna ki egyes mondataiból. A lényeg megmaradt. Szívesen közöljük, de méltóztassék elhinni, látatlan cikk feltétlen közlését meg nem ígérhetjük. Mi, akik a kohóban izzadunk, tudjuk csak, mikor, melyik szelepet kell és minő mérvben kell megnyitni. Beesés közreműködéséért azonban őszinte köszönet, s őszintén kérjük is további értékes közreműködését.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok

TANULJ!!!

Szabászati és felsőruha varrási tanfolyam nyílik meg október hó elsején.

A felvételre jelentkezhetnek szeptember hó 15-ikétől kezdve

őzv. Kammerer Félixnél
Mátyás-utca 46. szám.

976-7-3

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a volt Vojnich Tunich-féle

sziiglyártó- és nyerges-üzletet átvettem.

Tisztelettel

KOVÁCH FERENC.

946-30-26

26 és fél kapa szőlő

készpénzért

azonnal eladó.

Azelőtt Kuluncsics Jásó-féle szőlő, közel a városhoz.

Bővebbet a szerkesztőségben.

Korcsmárosok és bortermelők
figyelmébe!

Március elsején életbe lépett új bortörvény értelmében minden szőlőtulajdonos, aki borát el is adja, minden korcsmáros „Bornyilvántartást”
:: :: :: köteles vezetni. :: :: ::
Ezen nyomtatvány a „Bácskai Napló” kiadóhivatalában, a miniszteri rendelet által megállapított mintában
:: :: :: beszerezhető. :: :: ::
Kereskedőknek bizományba ad a
:: Szent Antal nyomda-vállalat. ::

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Keresztelték anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1 20
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20b	Születési bizonyítvány kiskorú gyermekekről	50 drb	1 20
3	Egybekelték anyakönyve	"	08	21	Bérmacéduła	50 drb	1 50
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekelték anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő (mer. papír)	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatío sponsalium	50 drb	1
7	Kegyés alapítványok naplója	"	05	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyés alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " " küliv	"	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósa számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	1 40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	1 40
10a	" " " " beliv	"	06	31	Párbér napló	10 iv	1 40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvány	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó céduła	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Esketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Ertesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1 08
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegyések anyakönyve (merített papír)	ivenként	1 60
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1 60
19	Kivonat a keresztelték anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50	38	Rapulare	10 iv	1 50
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50
				40	Jelentés kath. társulatok működéséről	10 iv	1 50
				41	Család-lap (mer. papír)	100 drb	1 60

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajátján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes partfogását.
Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.

Abrasits Mihály és Társai

épület-bádogos és vízvezeték berendezők

SZABADKÁN,

Kölcsey-utca 254. sz., a főposta mellett.

Elvállalnak

az épület-bádogosságban és vízvezeték szerelésben

előforduló minden munkát a legdiszesebb kivitelben.

Készítenek:

toronyfödést, villamhárító felszerelést, fürdő- és klozet-berendezést,

valamint

819-56

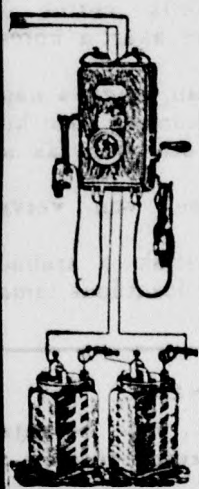
csatornázást.

Telefon 154.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

881-22

Vízvezeték- és fürdőberendezések

a legujabb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerűen

több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

